

Inleiding

In dit hoofdstuk maakt u in vogelvlucht kennis met de gebruikers-omgeving van Photoshop Elements 9.0. U leert dat Photoshop Elements uit twee deelprogramma's bestaat, de Editor en de Organizer, die nauw met elkaar samenwerken. We bespreken hun algemene functie en onderlinge samenhang, en zetten de eerste concrete bewerkings- en organisatiestappen in de volledige schermweergave.

■ Digitaal fotograferen

We leven midden in het digitale tijdperk, en waar is dat beter te zien dan in de fotografie? De digitale camera is een doorslaand succes, een massaproduct dat vele nieuwe groepen gebruikers aan zich heeft gebonden. Diverse factoren hebben hieraan bijgedragen, zoals het spotgoedkope gebruik, de eenvoudige bediening, schaalverkleining waardoor de techniek in mobiele telefoons past en niet in de laatste plaats de mogelijkheid om foto's zelfstandig verder te bewerken. Anno 2011 is de revolutie zo ver gevorderd dat digitale fotografie een geïntegreerd onderdeel van ons dagelijks leven is geworden. Op ieder moment van de dag zijn we stand-by om een snapshot of een filmpje te maken, hetzij met een losse camera, hetzij met een mobieltje of een ander apparaat. Wanneer iemand van zijn fiets valt, is de kans groot dat hij minstens vanuit vier hoeken wordt gefotografeerd.

Deze nieuwe werkelijkheid betekent dat we meer fotograferen dan ooit, alsof het gemak van het digitale fotograferen haar eigen vraag oproept. Bevalt het resultaat niet, dan zijn er we met een druk op de Delete-knop van verlost zonder ons te hoeven ergeren aan reeds gemaakte ontwikkel- en afdrukkosten. Maar veel fotograferen zegt nog niets over de kwaliteit. Sterker nog: het gemak lijkt eerder een zekere slordigheid in de hand te werken, net zoals automobilisten omgeven door airbags en kooiconstructies vaak roekelozer rijgedrag vertonen. Vroeger draaide een beetje fotograaf eindeloos om zijn object heen, zoals een roofdier om zijn prooi, op

zoek naar de mooiste hoek en wachtend op het juiste zonlicht, in de wetenschap dat foto's duur zijn en hij zuinig met zijn kansen moest omgaan. Nu dansen we misschien nog steeds om ons object, maar al doende schieten we vanuit de heup, vanuit de nek, desnoods met een blinddoek om, want ach, als het poppetje er maar op staat. Vaak nog niet eens met een camera, maar met een gsm. Dat aan zo'n telefooncamera zelden iets in te stellen valt, wordt door menigeen eerder als een voordeel gezien. Hierdoor lijkt vooral het maken van snapshots aan een zekere inflatie onderhevig.

■ Afbeelding 1.1

Waar blijft de eerste compact camera waarmee je je kunt scheren?

Groeiende verzameling

Wat heeft dit met Photoshop Elements te maken, vraagt u zich misschien af. Welnu, het gemak waarmee we fotograferen brengt een ongekende hoeveelheid foto's met zich mee, foto's waar bovendien vaak het een en ander op valt aan te merken. Denk aan slechte compositie, te licht of te donker, onscherpte of rode ogen. Die foto's moeten natuurlijk wel allemaal verwerkt worden. Gelukkig betekent een matige foto nog niet dat deze reddeloos verloren is. Juist daar komt Photoshop Elements om de hoek kijken. U zult verbaasd zijn over wat er nog valt te verbeteren. U kunt mislukte onderdelen wegpoetsen of geslaagde elementen voor andere afbeeldingen bewaren. Maar vóór het bewerken komt het selecteren. Welke foto's kunnen bewaard blijven en welke niet? Ook daar kan Photoshop Elements 9 de helpende hand bieden.

Het nieuwe fotograferen brengt tot slot ook een andere manier van omgaan met foto's met zich mee. Vroeger verdwenen foto's in schoenen dozen, plakboeken of diasledes, om lange tijd later in de verkeerde volgorde, verdwaald in de verkeerde slede, op zijn kop of klem in de diaprojector weer het daglicht te zien. Als u hier de romantiek van ziet, zal het een geruststelling zijn dat deze ouderwetse manier van bekijken nog mogelijk is, maar het is niet meer nodig. Dankzij Photoshop Elements is de computer nu fotoalbum, donkere kamer en projectiescherm in één. Als u een internetaansluiting hebt, kunt u zelfs de hele wereld laten meegenieten. Toch moet ik toegeven dat ik met enige melancholie terugkijk op de dagen van het ouderwetse fotograferen. *'Ik verscheurde je foto'* klinkt toch een stuk dramatischer dan *'Ik drukte op Delete'*.

■ **Afbeelding 1.2**

'Ik verscheurde je foto' klinkt toch een stuk dramatischer dan *'Ik drukte op Delete'*.

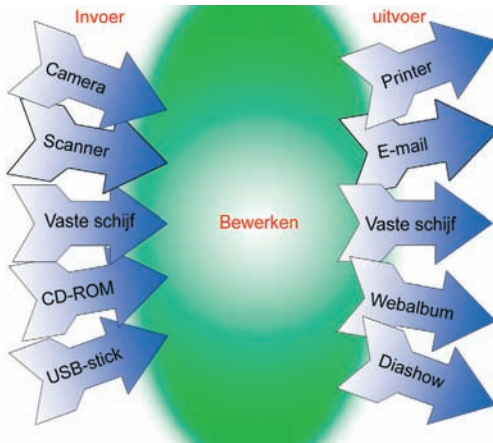
■ **Functies van Photoshop Elements**

Het getal 9 zegt ons dat Photoshop Elements alweer een tijdje onder ons is. Deze versie is geoptimaliseerd voor het nieuwe besturingssysteem Windows 7. Als u bekend bent met een oudere versie, weet u ongeveer wat het programma inhoudt. Is versie 9 uw eerste aanschaf, dan moet u zich misschien een beeld vormen van wat u van het pakket mag verwachten. In een zin: het is een beeldbewerkingsprogramma waarmee u digitale foto's kunt analyseren, beheren, veranderen, in speciale projecten kunt inpassen en met andere mensen kunt delen.

Het is een totaalpakket dat uiteenlopende aspecten van digitale foto's behandelt. Terzijde: hoewel we het hoofdzakelijk over foto's zullen hebben, kan Photoshop Elements ook andere soorten informatie beheren, zoals videofragmenten en geluidsopnamen; u kunt bijvoorbeeld gesproken commentaar aan foto's toevoegen.

- Met analyseren bedoelen we het kritisch tegen het licht houden van de foto en op grond daarvan bepaalde conclusies trekken.
- Met beheer bedoelen we controle houden over waar wat staat. Het is een afgeleide maar noodzakelijke functie als gevolg van onze alsmaar groeiende verzameling afbeeldingen. De kernvraag is: *hoe vinden we snel bepaalde foto's terug?* Deze vraag kunnen we alleen beantwoorden als we weten hoe we moeten sorteren en selecties van overeenkomstige foto's kunnen maken. Het is duidelijk dat dit aspect belangrijker wordt naarmate onze verzameling groeit.
- Met beeldbewerking wordt het veranderen van foto's bedoeld. Denk aan het lichter en donkerder maken of het bijsnijden van foto's, maar ook het toevoegen van informatie zoals tekst of het samenvoegen van twee foto's vallen daaronder. Als beheer een noodzakelijk kwaad is, is bewerken juist de leuke en creatieve kant van de medaille.
- Bij het maken van een speciaal project wordt het al dan niet bewerkte beeld voor een bepaalde toepassing geschikt gemaakt of in een breder kader geplaatst. De mogelijkheden daartoe zijn opvallend ruim, denk aan het maken van een fotoalbum, diavoorstelling, uitnodiging, kalender, ansichtkaart of cd-cover.
- Hebben we onze foto's eenmaal geordend, bewerkt en eventueel in een speciaal project ondergebracht, dan willen we het eindresultaat meestal aan andere mensen laten zien. Dit verspreiden is eigenlijk ook een vorm van beheer, maar dan op uitvoer gericht. Zo kunnen we een serie foto's afdrukken, per e-mail versturen of geschikt maken voor publicatie op een website.

Samengevat zijn beheer en bewerken de twee hoofdtaken van Photoshop Elements. Zij zijn dusdanig verschillend dat Adobe lang geleden heeft besloten het programma op te splitsen in twee deelprogramma's die elk zo'n hoofdtaak voor hun rekening nemen. Het ene onderdeel heet *Editor*, het andere *Organizer*. U werkt dus met twee afzonderlijk te starten werkruimten, iets wat u misschien niet gewend bent. Als u dit onderscheid en de functies goed in de gaten houdt, wordt het beeld van Photoshop Elements meteen een stuk helderder.

■ **Afbeelding 1.3**

Photoshop Elements als spin in het web tussen invoer en uitvoer.

■ **Photoshop Elements en andere Adobe-programma's**

Hoewel Photoshop Elements 9.0 filmpjes kan afspelen, is het geen videobewerkingsprogramma. Daarvoor heeft Adobe iets anders ontwikkeld, namelijk Premiere Elements 9. Dit programma is los te koop of in combinatie met Adobe Elements 9 en is in staat om naadloos met het Organizer-deel van Photoshop Elements samen te werken. Met dit videobewerkingsprogramma kunt u losse filmpjes tot een geheel smeden – voorzien van leuke overgangen, scènes in een andere volgorde plaatsen, geluid toevoegen en naar een compact eindresultaat renderen. Premiere is een interessante aanvulling, maar omdat het aanvullende systeemeisen stelt waar lang niet alle computers aan voldoen en bovendien videobewerking niet in ieders interessegebied ligt, beperken wij ons in dit boek tot Photoshop Elements.

Ook vragen veel gebruikers zich af in hoeverre Photoshop Elements te vergelijken is met het gewone Photoshop (tegenwoordig Photoshop CS5 geheten), het fotobewerkingsprogramma voor de professionele markt. Het eerste dat mij altijd te binnen schiet, is dat Photoshop Elements relatief meer *value for money* biedt. De professionele variant kost namelijk een tienvoud, maar het is beslist niet zo dat u een tienvoud aan bewerkingsmogelijkheden terugkrijgt. CS5 is ontworpen voor een totaal andere doelgroep met eigen behoeften, vooral ten aanzien van productiviteit en flexibiliteit. CS5 heeft een verfijnder beheerprogramma, is beter ingericht om met RAW-bestanden te werken, kent meer mogelijkheden om met

non-destructieve lagen en maskers te werken en heeft een scriptfunctie (soort macrorecorder om handelingen mee op te nemen en af te spelen). Photoshop Elements kent daarentegen uitgebreide wizards en instructies, veel automatische handelingen en allerlei kant-en-klare sjablonen voor speciale projecten. Kortom, Elements en CS5 zijn voor totaal andere doelgroepen bedoeld. Bevalt het fotobewerken goed en u wilt u zich er verder in bekwaamen of er misschien zelfs uw beroep van maken, pas dan komt misschien het professionele Photoshop in beeld. U zult dan ook merken wat een enorm goede leerschool Photoshop Elements is. De *look and feel* en de basisprincipes (bijvoorbeeld selecties maken, werken met lagen, inhoud van de gereedschapskist) zijn namelijk grotendeels hetzelfde.

Welkomsvenster

Het startpictogram van Photoshop Elements leidt niet rechtstreeks naar het programma, maar naar een tussenliggende stap, het welkomsvenster.

De knop **Organiseren** leidt naar de Organizer, **Bewerken** naar de Editor. De twee langwerpige knoppen onder het kopje Start hier vertellen in een notendop waarvoor u het programma kunt gebruiken, maar veel wijzer wordt u daar niet van; u kunt deze beter negeren.

Afbeelding 1.4

Het welkomsvenster geeft toegang tot Organizer of Editor.

Direct starten

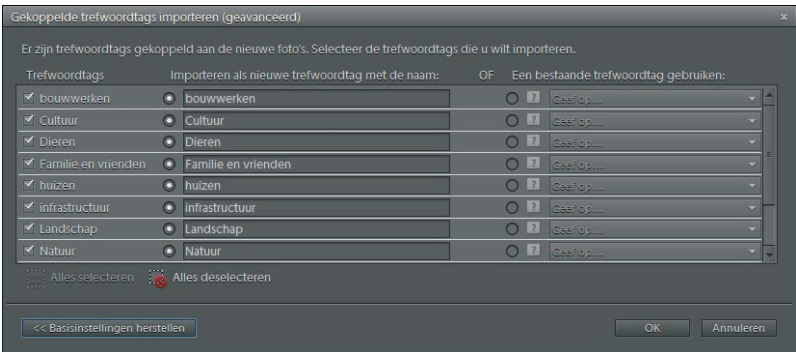
U kunt het welkomsvenster zo instellen dat de Editor of de Organizer automatisch wordt gestart. Gebruik daarvoor de kleine knop in de rechterbovenhoek (naast de sluitknop) en maak uw keuze (bij voorkeur de Organizer, omdat aan bewerking het kiezen van foto's voorafgaat). De instelling is van kracht de eerstvolgende keer dat u het programma start. Een beetje hinderlijk is dat het welkomsvenster niet automatisch sluit. In de Organizer of Editor kunt u het welkomsvenster activeren met het pictogram met het huisje (rechtsboven naast de vensterknoppen)

Eerste keer starten

Als u Photoshop Elements 9 voor het eerst start, worden mogelijk enkele vragen gesteld. Als een eerdere versie van het programma is geïnstalleerd, beschikt u tevens over een eerder gemaakte catalogus. Photoshop Elements 9 detecteert dit en zet deze desgevraagd om naar de actuele catalogus (inclusief tags).

Is Photoshop Elements 9 uw eerste versie, dan vraagt het of het op de computer aanwezige foto's mag inventariseren. Het is aan te raden dat te doen, maar het is geen ramp als u de vraag wegklikt; er is altijd een mogelijkheid daar later op terug te komen, zie hoofdstuk 2. Het doel is het vullen van de catalogus en het maken van een indexbestand. De Organizer indexeert overigens niet alleen afbeeldingen, maar alle mediabestanden, dus ook geluidsbestanden en videofragmenten.

Bij de volgende stap wordt taginformatie geïmporteerd. Deze moet natuurlijk wel in de geïmporteerde afbeeldingen beschikbaar zijn. Tags zijn trefwoorden waarmee afbeeldingen worden gelabeld, zie hoofdstuk 2.

Abbeelding 1.5

Importeren van taginformatie.

Klik in het venster Gekoppelde trefwoordtags importeren op de knop **Alles selecteren** en klik op **OK**. Klik eventueel op de knop **Geavanceerd** om het taglabel aan te passen. U kunt een andere naam typen of een ander taglabel kiezen uit een keuzelijst.

Tagstructuur

Een klein probleem bij het importeren van tags kan zijn dat de oorspronkelijke tagstructuur niet wordt overgenomen. Stel dat u oorspronkelijk de tag Sporters had hangen onder de categorie Mensen, dan wordt dat niet zo overgenomen in de nieuwe catalogus. Standaard verschijnen de geïmporteerde taglabels namelijk onder de categorie **Geïmporteerde trefwoordtags** (in het deelvenster Trefwoordtags), zie hoofdstuk 2 voor een oplossing.

De derde vraag betreft het maken van een back-up. Als de zojuist geïmporteerde fotoverzameling een zekere omvang te boven gaat, zal het programma adviseren een back-up te maken. In dit premature stadium van verkenning is het misschien te vroeg om daar meteen mee te beginnen; in hoofdstuk 2 bespreken we hoe dit alsnog gedaan kan worden. Klik dus op **Volgende keer helpen herinneren**; kies eventueel de optie **Niet opnieuw weergeven** in als de boodschap u gaat vervelen.

Herinneringen inschakelen

Wanneer u op een zeker moment weer aan het maken van een back-up herinnerd wilt worden, kies dan in de Organizer het menu **Bewerken, Voorkeuren, Algemeen, Alle waarschuwingsvensters opnieuw instellen** (*Edit, Preferences, General, Reset All Warning Dialogs*). De instelling werkt bij de volgende keer opstarten.

Wisselen tussen Organizer en Editor

Ondanks het ontbreken van een titelbalk kunt u de Editor en de Organizer eenvoudig uit elkaar houden: de Editor heeft een blauw pictogram linksboven en de Organizer een wit blokje met vierkantjes, de catalogus voorstellende. In de praktijk zult u vaak tussen de twee wisselen, daarom kunt u het ene onderdeel vanuit het andere starten.

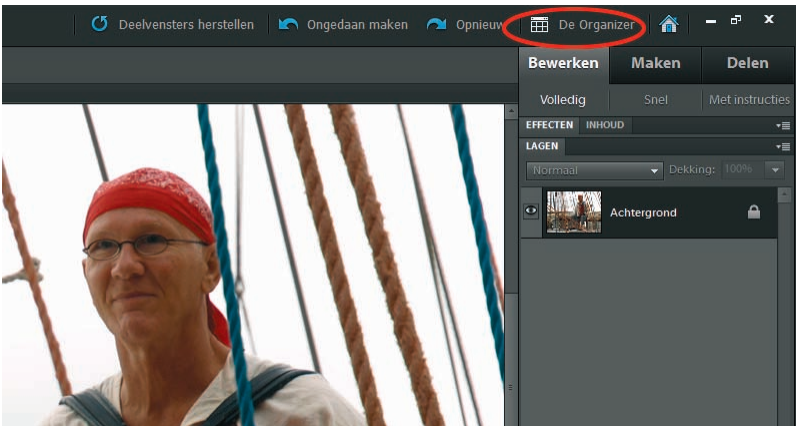
- Kies in de Organizer een foto en kies **Repareren, Foto's bewerken** (*Fix, Edit Photos*). Of klik op pijlknop naast Repareren kies gelijk een zogenoemde bewerkingsmodus, bijvoorbeeld **Volledige fotobewerking** (zie hoofdstuk 3). Een derde mogelijkheid is de toetsencombinatie Ctrl+I.

- Klik in de Editor op de knop **Organizer** rechtsboven in de knoppenbalk.
- Zijn beide programma's eenmaal geopend, dan kunt u natuurlijk ook wisselen met de knoppen in de taakbalk van Windows. Dit maakt de knop met het huisje (rechtsboven), die naar het welkomsscherm leidt, ietwat overbodig.

■ **Afbeelding 1.6**

Van de Organizer overschakelen naar de Editor.

■ **Afbeelding 1.7**

Van de Editor overschakelen naar de Organizer. Let ook op de knoppen *Ongedaan maken*, *Opnieuw*, *Maken* en *Delen* die de Editor deelt met de Organizer.

Helderheid gebruikersinterface

(Alleen in versie 8.) Omdat Organizer en Editor dezelfde tint hebben, zijn de vensters lastig van elkaar te onderscheiden als zij gedeeltelijk over elkaar heen liggen. Door een van de vensters een lichtere grijs tint te geven, vermindert u dit probleem. Klik op **Bewerken**, **Voorkeuren**, **Algemeen** en kies bij **Vormgevingsopties** een andere helderheid voor de gebruikersinterface.

Gemeenschappelijke kenmerken

Hoewel Editor en Organizer ieder hun 'ding' doen, hebben ze enkele gemeenschappelijke kenmerken. Zo kunt u in beide een zojuist voltooide handeling ongedaan maken of opnieuw uitvoeren. Gebruik hiervoor de gelijknamige knoppen rechtsboven met de blauwe pijl of de sneltoetsen Ctrl+Z en Ctrl+Y. U kunt verschillende stappen ongedaan maken door vaker op de knop te klikken. Uiteraard kunt u pas iets opnieuw uitvoeren nadat u eerder iets ongedaan hebt gemaakt. Omdat het ongedaan maken vooral aan de orde is in de Editor, vindt u in hoofdstuk 3 meer informatie.

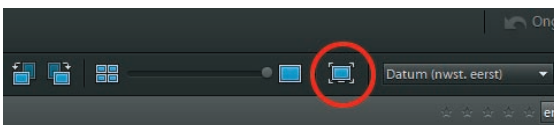
Ook kunt u vanuit beide onderdelen een speciaal project starten of uw werk met anderen delen (zie hoofdstuk 12). Gebruik hiervoor respectievelijk de knop **Maken** (Create) of **Delen** (Share) rechtsboven. Het menu van de Organizer bevat aanvullende opdrachten die naar het optionele programma Premiere Elements verwijzen. Wanneer u vanuit de Organizer een project start waarbij ook de Editor nodig is, wordt deze automatisch gestart.

Ook in de Volledige schermweergave (zie hierna) komen functies van beide onderdelen samen.

Volledige schermweergave

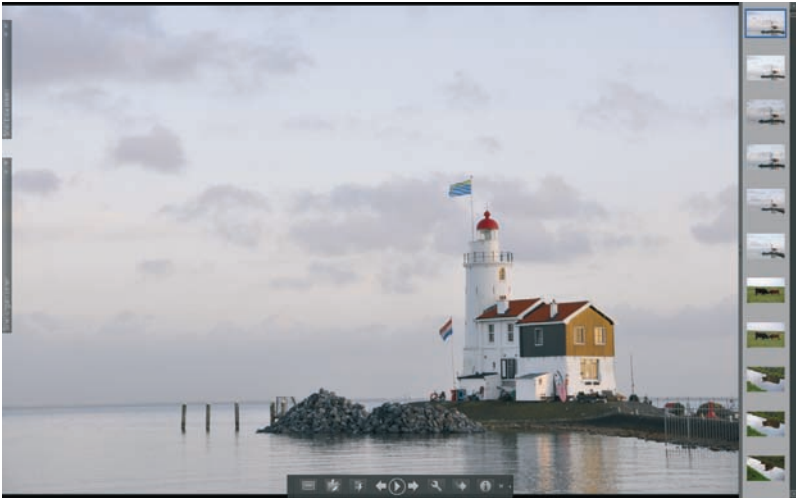
Meestal wilt u eerst uw foto's goed bekijken voor u ermee aan de slag gaat. Daar leent zich een schermvullende diavoorstelling het best voor. Maar kijken alleen is vaak niet voldoende. Soms wilt u ter plekke kunnen ingrijpen zonder de diavoorstelling te hoeven verlaten, bijvoorbeeld een afgekeurde foto weggooien. Dit is mogelijk in de Volledige schermweergave, een modus van de Organizer. In deze modus ontmoeten bepaalde functies van de Organizer en de Editor elkaar. Zo kunt u automatische correcties uitvoeren, het scherm in twee delen splitsen en twee foto's met elkaar vergelijken (bijvoorbeeld het origineel en de bewerkte variant) en waarderingslabels of trefwoordtags toewijzen.

Selecteer vooraf de foto's die u wilt bekijken (als u niets selecteert worden alle foto's getoond) en druk op toets F11 (of druk op de blauwe knop met hoekjes bovenin). In de Volledige schermweergave vallen de gebruikelijke bedieningselementen weg. In plaats daarvan houden enkele

Afbeelding 1.8

Knop voor Volledige schermweergave.

Afbeelding 1.9

De Volledige schermweergave, bedoeld voor het afspelen van een diavoorstelling en het maken van snelle correcties.

Afbeelding 1.10

Volledig-schermmodus met filmstrip en uitgeklapte snelvensters.

■ **Afbeelding 1.11**

Het origineel (rechts) vergelijken met een automatisch verbeterde versie (links).

onderdelen zich schuil langs de randen van het venster. Zij klappen automatisch uit door de muis in hun richting te bewegen of met behulp van de navigatiebalk onder in het scherm. U kunt handmatig langs foto's bladeren of de voorstelling automatisch afspelen. In het laatste geval kunt u een achtergrondmuziekje laten afspelen.

Een typische sessie in de Volledige schermweergave verloopt als volgt:

- Beweeg de muis om de navigatiebalk onder aan het scherm zichtbaar te maken. Gebruik de pijltoetsen op deze balk of die van het toetsenbord om naar de volgende foto te bladeren.
- Beweeg de muis naar de linkerkant van het scherm om de vensters Snel bewerken (*Quick edit*) of Snel organiseren te openen of gebruik de knoppen links op de navigatiebalk.
- Kies in het venster Snel bewerken een automatische bewerking (bijvoorbeeld **Automatische niveaus** of de rotatieknoppen om een foto 90° te kantelen). De verbetering wordt direct doorgevoerd (verschillende bewerkingen op dezelfde foto zijn mogelijk).
- Klik in de sterrenrij boven in het venster Snel bewerken om een waardering in sterren voor de foto uit te drukken (0-5).
- Klik in het deelvenster Trefwoordtags toepassen op een trefwoordtag of typ een nieuwe tag in het vak onderin en klik op de groene plus.

Afbeelding 1.12
 Navigatiebalk.

- Druk op functietoets F12 om het scherm in tweeën te splitsen. U kunt nu het origineel met de verbeterde versie (links) vergelijken.
- Klik op knop **Filmstrip** op de navigatiebalk (of gebruik Ctrl+F) om verticale filmstrip rechts op het scherm te activeren.
- Klik op de linker- of rechterschermhelft om dit tot het actieve venster te maken en klik dan op een miniatuur in de filmstrip om sprongsgewijs door de verzameling te bladeren. Zet zo bijvoorbeeld twee gelijkende foto's naast elkaar.
- Klik op de rechterkant van de navigatiebalk om deze uit te breiden met aanvullende knoppen (enkel/dubbel venster, synchroon pannen en zoomen).
- Klik op de knop **Synchroon pannen en zoomen** en gebruik het muiswiel om gelijktijdig op beide de afbeeldingen in en uit te zoomen.
- Druk op F11 om de Volledige schermweergave te activeren. Druk op Escape om de Volledige schermweergave te beëindigen.

Vensters vastzetten

Klik op het punaisepictogram rechtsboven in het snelvenster om dit vast te zetten.

Afbeelding 1.13
 Het venster Snel bewerken.

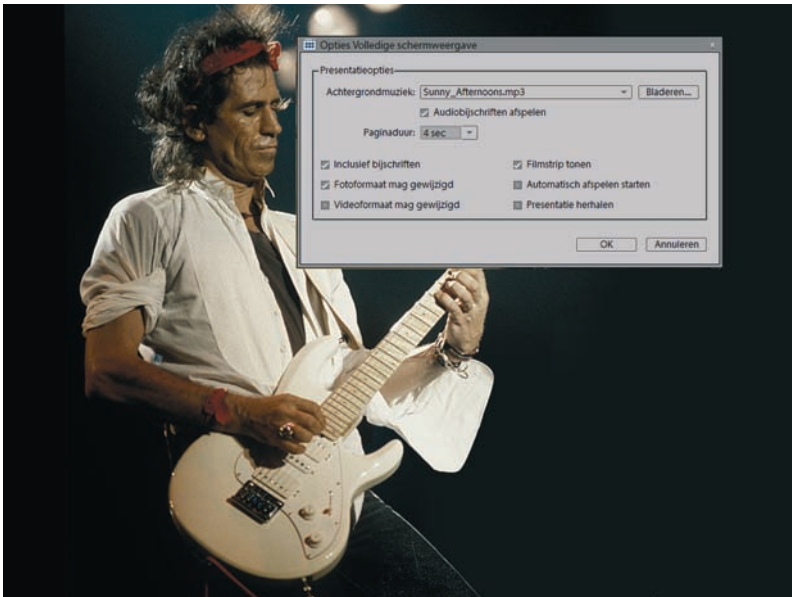
Tags groepsgewijs toewijzen

Tags toewijzen is relatief tijdrovend. De volledige schermweergave is geschikt voor het toewijzen van tags aan individuele foto's, maar toewijzen aan complete groepen is natuurlijk veel efficiënter. Dit is mogelijk in de gewone Organizer-modus.

Diavoorstelling instellen

Klik op de afspreeknop op de navigatiebalk om de diavoorstelling automatisch af te spelen. Standaard duurt het vier seconden voor de volgende foto verschijnt. Kijk niet vreemd op als gelijktijdig een muziekje start. Dit kunt u uitzetten of wijzigen met de knop **Instellingen**.

- Klik op de knop **Instellingen** (steeksleutel) om de achtergrondmuziek of de tijdsduur van de dia in te stellen. Klik eventueel op de knop **Bladeren** (Browse) om een eigen muziekfragment aan de voorstelling te koppelen.

■ Afbeelding 1.14

Sommige diavoorstellingen kunnen wel een ander achtergrondmuziekje gebruiken. Gebruik daarvoor de knop **Instellingen**. In hetzelfde dialoogvenster kunt u ook de tijdsduur per dia instellen.

■ **Afbeelding 1.15**
 Kies een diaovergang.

- Klik op de knop **Overgangen** om een diaovergang te kiezen, houd de muis boven een afbeelding om een voorproefje te zien en klik op het bolletje om de overgang te selecteren. Overgangen werken alleen bij automatisch afspelen.
- Klik op de knop **Info** om aanvullende informatie over de afbeelding te bekijken, zoals de bestandsnaam.

Als u grotere aantallen afbeeldingen wilt weggooien, kunt u dat beter groepsgewijs in de gewone weergave van de Organizer doen; dat scheelt vele malen bevestigen. Noteer vanuit het infovenster eventueel alvast de namen. Houd de muisaanwijzer boven het infovenster om het venster op het scherm te houden bij een overgang naar de volgende dia.

■ Plug-ins

De functionaliteit van Photoshop Elements is uit te breiden met behulp van plug-ins, ook wel insteekmodules genoemd. Dit is extra software die in de menustructuur wordt ingepast. De meeste plug-ins zijn ontworpen voor Photoshop, maar werken ook in Photoshop Elements.

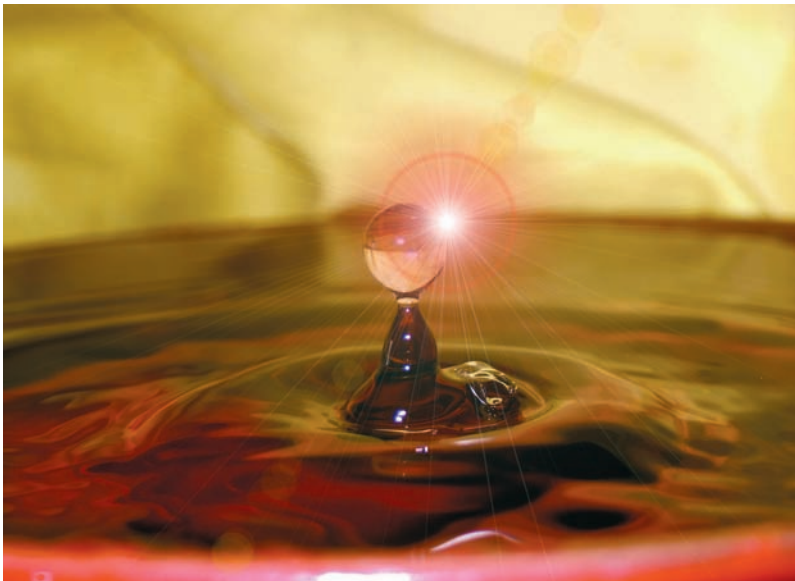
Standaard worden bij Photoshop Elements tientallen plug-ins geleverd, kijk hiervoor in de Editor bij **Help, Info plug-in**. Daarnaast zijn er vele van internet te downloaden, al dan niet tegen betaling. Bekende ontwikkelaars zijn Extensis, Ulead en Alien Skin. Ook Adobe brengt via haar website plug-ins voor Photoshop Elements uit. Er bestaan plug-ins op alle mogelijke terreinen, bijvoorbeeld om de afbeelding te vervormen, ter ondersteuning van exotische bestandstypen of om het werkproces te versnellen.

Plug-ins installeren

De standaard bij het programma geleverde plug-ins voor het importeren, exporteren of bewerken van afbeeldingen worden automatisch in de map Plug-Ins geplaatst. Meestal gaat het niet om een enkelvoudige module, maar om een reeks verwante programmaatjes die elk in een eigen submap worden geplaatst. Ook wanneer u zelf plug-ins installeert, verdient het de voorkeur om de map Plug-Ins te gebruiken. Soms echter gaat een insteekmodule vergezeld van een installatieprogramma dat een andere map prefereert. In dat geval laat u dit zo, maar dan moet u die andere locatie nadrukkelijk aan Photoshop Elements opgeven.

- 1 Klik in de Editor op **Bewerken, Voorkeuren, Plug-ins** (*Edit, Preferences, Plug-ins*).
- 2 Selecteer de optie **Map voor extra plug-ins**, klik op de knop **Kiezen** en kies de map waarin de plug-in zich bevindt.
- 3 Sluit Photoshop Elements en start het programma opnieuw.

Afhankelijk van het type plug-in verschijnt deze als opdracht in het menu **Filter** of in de submenu's **Importeren** en **Exporteren** van het menu **Bestand**. Import- en exportfilters verschijnen tevens als bestandstype in de dialoogvensters **Openen**, **Openen als** en **Opslaan als**.

■ **Afbeelding 1.16**

Een afbeelding bewerkt met een plug-in.